ธรรมปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขในภายหน้า ตอนที่ ๑

พระเทพญาณมงคล (เสริมชัย ชยมงฺคโล)

ธรรมปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขในภายหน้า ตอนที่ ๑

ปาฐกถาธรรม
ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์
วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒

เจริญพรญาติโยมสาธุชนผู้ฟังทุกท่าน

วันนี้อาตมภาพก็ได้มาพบกับท่านผู้ฟังอีกเช่นเคย ในรายการปาฐกถาธรรมทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ ทุกวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน

เมื่อเดือนเดือนธันวาคมปีที่ผ่านมานี้ อาตมภาพได้กล่าวถึงการทำตนให้เป็นสุข ในยุคเศรษฐกิจซบเซา โดยได้กล่าวถึงหลักธรรม คือ ข้อปฏิบัติที่ดี ให้ผู้ปฏิบัติธรรมได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่กิจการงาน ในอาชีพ โดยชอบ และเพื่อให้ได้รับความเจริญและสันติสุขในชีวิตประจำวัน เป็นปัจจุบันธรรม ไปแล้ว

วันนี้ อาตมภาพจะได้กล่าวถึงหลักธรรมปฏิบัติ ๔ ประการ อันจะยังประโยชน์และความเจริญสันติสุขให้บังเกิดมีแก่ผู้ปฏิบัติอีกต่อไปในภายหน้า หมายความถึงว่า ข้อปฏิบัติที่จะกล่าวถึงนี้ เป็นข้อที่จะให้ประสบผลเป็นความเจริญและสันติสุขต่อไปในกาลข้างหน้า ต่อจากวันเวลาที่ได้ปฏิบัติไปแล้วนั้น ทั้งในภพชาตินี้และในภพชาติต่อๆ ไปด้วย

หลักธรรม ๔ ประการนี้คือ สัทธาสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยศรัทธา ๑ สีลสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยศีล ๑ จาคสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยการเสียสละหรือบริจาค ๑ และปัญญาสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยปัญญา ๑ ดังที่อาตมภาพจักได้บรรยายขยายความเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติตนให้ถึงความเจริญและสันติสุขต่อไป

ข้อ ๑ สัทธาสัมปทา ความถึงพร้อมด้วยศรัทธา

หลักธรรมปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความเจริญและสันติสุขในภายหน้าข้อแรกนี้ ชื่อว่า "สัทธาสัมปทา" แปลความย่อว่า ความถึงพร้อมด้วยความศรัทธา ณ ที่นี้หมายถึง ให้รู้จักปลูกฝังหรือตั้งความเลื่อมใสศรัทธาในบุคคลที่ควรศรัทธา ในหลักธรรมอันเป็นข้อปฏิบัติที่ควรศรัทธา และ/หรือในสิ่งที่ควรศรัทธา

ความถึงพร้อมด้วยศรัทธานี้ มิได้หมายความว่า ให้หลงเชื่อถือ ให้หลงนับถือ บุคคลหรือข้อปฏิบัติ และ/หรือสิ่งใดๆ ด้วยความงมงาย และก็มิได้หมายความว่า ผู้ที่ไม่รู้จักใช้ดุลยพินิจพิจารณาบุคคลหรือหลักธรรมด้วยความละเอียดรอบคอบว่า ดี-ควรเลื่อมใสศรัทธา หรือไม่ดี-ไม่ควรเลื่อมใสศรัทธา แล้วก็ไม่รู้จักปลูกฝังศรัทธาใน

บุคคลและข้อปฏิบัติที่ควรเลื่อมใสศรัทธาว่า จักเป็นผู้ไม่งมงาย แท้ที่จริงแล้ว ผู้เช่นนั้นก็เป็นผู้งมงายเหมือนกัน

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงได้ตรัสสอนให้รู้จักใช้ปัญญาพิจารณาบุคคล ว่าเป็นผู้มีคุณธรรม คือมีศีล มีธรรม ควรแก่การเลื่อมใสศรัทธา ควรแก่การเชื่อถือ นับถือ เพียงไร เมื่อพิจารณาเห็นความประพฤติปฏิบัติของท่าน ทางกายก็ดี ทางวาจาก็ดี และทางใจ คือเจตนาความคิดอ่านก็ดี ว่าท่านมีความประพฤติปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ กอปรด้วยคุณธรรมแล้ว จึงควรปลูกฝังตั้งความเลื่อมใสศรัทธา เชื่อถือ เคารพนับถือ ควรคบหรือเอาท่านเป็นเยี่ยงอย่างในความประพฤติ ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ดำเนินชีวิตของตนไปสู่ความเจริญและสันติสุข ตามท่านได้ นี้ว่าแต่เฉพาะความถึงพร้อมด้วยศรัทธาในบุคคลที่มีคุณธรรม คือผู้มีศีลมีธรรมควรแก่การเลื่อมใสศรัทธา

ในส่วนของ “หลักธรรมข้อปฏิบัติที่ควรเลื่อมใสศรัทธา” นั้น ก็ทำนองเดียวกัน คือสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ตรัสสอนให้ใช้สติปัญญาพิจารณาเลือกเฟ้นหลักธรรมคำสั่งสอนให้ปฏิบัติตาม หรือให้งดเว้นการปฏิบัติใดๆ จากผู้แนะนำสั่งสอนใดๆ ด้วยความพินิจพิจารณาเหตุผลโดยรอบคอบ แล้วทดลองปฏิบัติตามดูตามหลักวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักธรรมของผู้แนะนำสั่งสอนนั้นด้วยดี ให้รู้ผลจากการปฏิบัตินั้นด้วยตนเอง ว่าได้ผลดีตามคำแนะนำสั่งสอนนั้นๆ หรือไม่ เมื่อได้ปฏิบัติถูกต้องตามหลักธรรมและได้รับผลดี ก็ยอมรับ นับถือ เชื่อถือ คือ พึงปลูกฝังความศรัทธาเลื่อมใสในหลักธรรมอันเป็นข้อปฏิบัตินั้น ไปใช้ศึกษาและปฏิบัติให้ได้ผลดี เป็นความเจริญและสันติสุขในชีวิตของตนต่อๆ ไป ในกาลข้างหน้า แต่ถ้าได้ศึกษาทำความเข้าใจในหลักธรรมนั้นด้วยดี และได้ทดลองปฏิบัติถูกต้องตรงตามหลักธรรมนั้นแล้ว กลับได้รับผลที่เป็นโทษ เป็นความทุกข์เดือดร้อน ก็ไม่ต้องศรัทธาเลื่อมใส

หลักธรรม คือข้อปฏิบัติให้ถึงพร้อมด้วยความศรัทธา ในบุคคลและในข้อปฏิบัติที่ควรศรัทธาเลื่อมใส ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงสั่งสอนนั้น หมายถึง ให้รู้จักใช้ปัญญาพิจารณาคุณธรรมของบุคคล ให้เห็นว่า เป็นคนมีคุณธรรมคือมีศีล มีธรรม ควรคบควรนับถือ เชื่อถือ ก่อนแล้ว จึงปลูกฝังความเลื่อมใสศรัทธาในท่านผู้ควรเคารพ นับถือควรแก่ความศรัทธาเลื่อมใสในท่านนั้น และให้ใช้สติปัญญาศึกษา ไตร่ตรอง พิจารณา

หลักธรรมอันเป็นข้อปฏิบัติแล้วทดลองปฏิบัติดูให้เห็นผล ว่าดี ว่ามีคุณประโยชน์ ควรแก่การเชื่อถือ ควรแก่ความเลื่อมใสศรัทธาก่อน แล้วจึงปลูกฝังความศรัทธาเลื่อมใสในหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติที่ได้รับคำแนะนำสั่งสอนนั้น และนำไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สุขแก่ตนเอง และผู้อื่นต่อไป

ดังมีตัวอย่าง พระพุทธดำรัสของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสสอนชาวเมืองเกสปุตตะ ในแคว้นโกศล ในสมัยที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ เสด็จจาริกไปในแคว้นโกศล ว่าด้วยมิให้เชื่อโดยอาการ ๑๐ อย่าง มีปรากฏในกาลามสูตร กังขานิยฐาน ๑๐ (อง. ติก. ๒๐/๕๐๕/๒๔๑-๒๔๘) มีใจความว่า

เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระภิกษุสงฆ์ เสด็จไปถึงเมืองเกสปุตตะ อันเป็นที่อยู่อาศัยของหมู่ชนกาลามโคตร คือ พวกตระกูลกาลามะ

ชาวเมืองเกสปุตตะได้ทราบว่า พระสมณโคดมศากยบุตร คือผู้เป็นพระราชโอรสของกษัตริย์ชาติศากยะ ได้เสด็จออกผนวชจากศากยสกุล เสด็จมาถึงเกสปุตตนิคมแล้ว จึงพากันคิดว่า กิตติศัพท์อันงามของพระสมณโคดม ขจรไปแล้วอย่างนี้ว่า แม้เหตุนี้ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้นเป็นผู้ไกลกิเลส คือสิ่งที่เกิดขึ้นในใจแล้วทำใจให้เศร้าหมอง มีความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นต้น และเป็นผู้ควรไหว้ควรบูชา เป็นผู้ตรัสรู้ชอบเอง เป็นผู้บริบูรณ์แล้วด้วยวิชชา และข้อปฏิบัติเครื่องดำเนินถึงวิชชา เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี เป็นผู้รู้แจ้งโลก เป็นผู้ฝึกฝนอบรมบุคคลที่ควรฝึก ไม่มีผู้อื่นจะยิ่งไปกว่า เป็นบรมครูผู้สอนเหล่าเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้ตื่น ผู้เบิกบานแล้ว ในคุณทั้งปวงเต็มที่ เป็นผู้จำแนกแจกธรรมสั่งสอนประชุมชน ท่านทำให้แจ้งด้วยปัญญาอันยิ่งเองแล้ว สอนโลกนี้กับทั้งเทวดามารพรหมและหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์และเทวดามนุษย์ให้รู้ตาม ท่านแสดงธรรมไพเราะ ทั้งในเบื้องต้น ในท่ามกลาง ในที่สุด ประกาศพรหมจรรย์ คือประกาศพระศาสนา คือคำสั่งสอน อย่างบริบูรณ์บริสุทธิ์สิ้นเชิง การได้เห็นท่านผู้ไกลกิเลส ผู้ควรไหว้ ควรบูชา อันทรงคุณเช่นนี้ ย่อมเป็นคุณความดี ให้ประโยชน์สำเร็จได้ ครั้นพากันคิดอย่างนี้แล้ว ก็พร้อมใจกันไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ทรงคุณธรรมควรแก่การเลื่อมใสศรัทธา ควรแก่การคบ เคารพ นับถือนั้น บางพวกกราบไหว้ตามอาการของผู้เลื่อมใส บางพวกเป็นแต่กล่าววาจาปราศรัยแสดงความยินดี บางพวกเป็นแต่ประคองอัญชลีประนมมือ บางพวก

ร้องประกาศชื่อและโคตรของตนๆ แล้วต่างคน นั่ง ณ ที่สมควรส่วนหนึ่ง บางพวกก็นิ่งเฉยอยู่

ครั้นหมู่กาลามชนชาวเกสปุตตนิคมนั้นนั่งเป็นปกติแล้ว จึงทูลพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า "มีสมณพราหมณ์พวกหนึ่ง มาถึงเกสปุตตนิคมนี้ สมณพราหมณ์พวกนั้นพูดแสดงแต่ถ้อยคำของตน เชิดชูแต่พวกตนและหลักธรรมของตนให้เห็นว่า ดีชอบ ควรจะถือตามถ่ายเดียว พูดคัดค้านข่มถ้อยคำของผู้อื่น ดูหมิ่นเสียว่า หลักธรรมของผู้อื่นไม่ดีไม่ชอบ ไม่ควรจะถือตาม แสดงถ้อยคำของตนให้เป็นปฏิปักษ์แก่ถ้อยคำของผู้อื่น ครั้นสมณพราหมณ์พวกหนึ่งอื่นมาถึงเกสปุตตนิคมนี้อีก ก็เป็นเหมือนอย่างพวกก่อนนั้นอีก เป็นอย่างนี้ทุกๆ หมู่ จนข้าพระองค์มีความสงสัย ไม่รู้ว่าบรรดาท่านสมณะเหล่านี้ ใครพูดจริง ใครพูดเท็จกันแน่ ดังนี้."

พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงได้ตรัสตอบว่า ควรแล้วที่ท่านจะสงสัย ความสงสัยของท่านเกิดขึ้นแล้วในเหตุควรสงสัยจริงๆ แต่ว่า ท่านอย่าได้ถือโดยได้ฟังตามกันมา อย่าได้ถือโดยลำดับสืบๆกันมา อย่าได้ถือโดยความตื่นว่า ได้ยินอย่างนี้ๆ อย่าได้ถือโดยอ้างตำรา อย่าได้ถือโดยเหตุนึกเดาเอา อย่าได้ถือโดยนัยคือคาดคะเน อย่าได้ถือโดยความตรึกตามอาการ อย่าได้ถือโดยชอบใจว่า ต้องกันกับลัทธิของตน อย่าได้ถือโดยเชื่อว่า ผู้พูดสมควรจะเชื่อได้ อย่าได้ถือโดยความนับถือว่า สมณะผู้นี้เป็นครูของเรา เมื่อใดท่านรู้ด้วยตนนั่นแลว่า ธรรมเหล่านี้ เป็นอกุศล ธรรมเหล่านี้มีโทษ ธรรมเหล่านี้ท่านผู้รู้ติเตียน ธรรมเหล่านี้ ใครประพฤติให้เต็มที่แล้ว เป็นไปเพื่อสิ่งไม่เป็นประโยชน์ เป็นไปเพื่อทุกข์ ดังนี้ ท่านควรละธรรมเหล่านั้นเสีย เมื่อนั้น

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสห้ามไม่ให้ถือ โดยอาการ ๑๐ อย่าง ได้แก่ การถือโดยได้ฟังตามกันมาเป็นต้น ดังนี้แล้วก็ตรัสสอนให้พิจารณาด้วยปัญญา ให้รู้ด้วยตนเองแล้วแล้วให้พึงเว้นสิ่งที่ควรเว้นเสีย และให้ปฏิบัติในสิ่งที่พิจารณาแล้วว่าเป็นคุณควรปฏิบัติ

เรื่องของชาวเมืองเกสปุตตะ ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสสอน ให้พิจารณาด้วยปัญญาอันเห็นชอบ ให้รู้แจ้งด้วยตนเองว่า หลักธรรมปฏิบัติใดของผู้สอนใด เมื่อปฏิบัติตามแล้วจะไม่เป็นคุณประโยชน์ ไม่เป็นความเจริญและสันติสุขสำหรับตนเองและผู้อื่น ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ก็จงงดเว้นข้อปฏิบัติเช่นนั้นเสีย ส่วนว่าหลักธรรมปฏิบัติ

ใดของผู้ใด เมื่อได้ปฏิบัติตามสมควรแก่ธรรมแล้ว เห็นว่าเป็นคุณประโยชน์ เป็นความเจริญและสันติสุขสำหรับตนเองและผู้อื่น ก็จงถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นสืบต่อไป และผู้มีปัญญาก็พึงพิจารณาคุณธรรมของบุคคลว่าควรแก่การเลื่อมใสศรัทธา ควรแก่การเชื่อถือ นับถือ ในทำนองเดียวกันนี้เองด้วย

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่กล่าวว่าให้ใช้ปัญญาพิจารณาหลักธรรมปฏิบัติของผู้สอนใดว่าควรแก่การเชื่อถือ นับถือ ควรแก่การเลื่อมใสศรัทธา หรือไม่เพียงไรนั้น แต่ละคนล้วนมีระดับสติปัญญาไม่เท่ากัน ปัญญาที่จะใช้พิจารณาหลักธรรมอันเป็นข้อปฏิบัติตามคำแนะนำสั่งสอนของผู้ใดๆ ว่าดีว่าชอบ กอปรด้วยคุณประโยชน์ หรือว่าไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่ควร และไม่ประกอบด้วยคุณประโยชน์ หรือว่าเป็นโทษ จึงต่างกันไปตามระดับภูมิปัญญาและภูมิธรรม ของแต่ละท่านไม่เท่ากัน

การใช้ปัญญาพิจารณาอย่างนี้ ภาษาพระท่านเรียกว่า โยนิโสมนสิการ ซึ่งแปลความว่า การทำใจโดยแยบคาย หรือการกระทำไว้ในใจโดยอุบายอันแยบคาย แม้แปลความไว้ให้ทราบอย่างนี้ ชาวบ้านชาวเมืองที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาพระก็ยังไม่ค่อยเข้าใจแจ่มกระจ่างอยู่ดี ไม่แจ่มแจ้งว่ากระทำไว้ในใจด้วยอุบายอันแยบคายนั้นคืออย่างไร ก็จะได้ชี้แจงขยายความให้เป็นภาษาที่เราๆ พูดกันพอจะเข้าใจกันได้ง่ายขึ้น ว่า ให้รู้จักศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนด้วยตนเอง ให้ได้ข้อมูลจากหลักปริยัติสัทธรรมจากแหล่งข้อมูล ที่เชื่อถือได้ ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง ที่สมบูรณ์ที่สุด แล้วจึงพิจารณาวินิจฉัยจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านั้น ว่าเป็นข้อปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ หรือว่าเป็นข้อปฏิบัติที่ไม่ดี ที่ไม่ชอบก่อน นี้เป็นปัญญาจากการพิจารณาข้อมูลชั้นที่ ๑ ด้วยการศึกษาค้นคว้าหลักปริยัติธรรม โดยการอ่านหรือการฟัง ชื่อว่า สุตมยปัญญา แม้ปัญญาในระดับนี้ยังอาจวินิจฉัยผิดพลาดได้ จึงให้ตรึกตรอง พิจารณาหลักธรรมนั้นสืบสาวหาเหตุผลไปตามลำดับไปถึงต้นๆ เหตุ เท่าที่พอจะพิจารณาได้ด้วยความละเอียดรอบคอบ ให้เห็นว่าดีจริง หรือไม่ดีจริง นี้เป็นปัญญาชั้นที่ ๒ ชื่อว่า จินตมยปัญญา เป็นปัญญาจากการคิดตรึกตรองพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ อีกทีหนึ่ง นี้แหละที่เรียกว่า "โยนิโสมนสิการ" การกระทำไว้ในใจด้วยอุบายโดยแยบคาย แต่ความหมายของการกระทำไว้ในใจด้วยอุบายอันแยบคายเพียงเท่านี้ยังไม่พอ เพราะยังขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาของแต่ละท่าน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ยังเป็นปุถุชน คือ ผู้ที่มีกิเลส ตัณหา อุปาทานและทิฏฐิ หนาแน่นอยู่ ข้อวินิจฉัยยังอาจผิดพลาดได้ ในพระพุทธศาสนา คือคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงให้ลงมือปฏิบัติตามหลักธรรมนั้น ให้รู้แจ้งเห็นจริงในสภาวะของธรรมชาติ และในสัจจธรรมตามที่เป็นจริง ด้วยตนเอง กระทำการวินิจฉัยธรรมด้วยการศึกษาอบรม กาย วาจา และใจ ด้วยวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง ชื่อว่า ไตรสิกขา คือ สีลสิกขา การศึกษาอบรมในศีล ให้ถึงอธิศีล คือ ศีลอันยิ่ง นี้ประการ ๑ จิตตสิกขา ให้ถึงอธิจิต คือ จิตอันยิ่ง คือการศึกษาอบรมจิตใจให้สงบ ให้หยุดให้นิ่ง เป็นสมาธิแนบแน่นมั่นคง ถึงขั้นฌานจิต จนเกิดองค์คุณคือองค์แห่งฌาน เป็นคุณเครื่องกำจัดกิเลสนิวรณ์ เครื่องเศร้าหมองแห่งจิตใจอันจะเป็นอุปสรรคของการเจริญปัญญารู้แจ้งในสภาวธรรมและสัจจธรรมตามที่เป็นจริง ให้หมดสิ้นไป จิตใจผ่องใสควรแก่งาน นี้ประการ ๑ เมื่อจิตใจผ่องใสจากกิเลสนิวรณ์ ควรแก่งานแล้ว จึงพิจารณาสภาวธรรมและสัจจธรรมให้เห็นแจ้งรู้แจ้ง ตามที่เป็นจริง เป็น ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญฺญูหิ ด้วยตนเอง ชื่อว่า ปัญญาสิกขา นี้ก็เป็นปัญญาในชั้นที่ ๓ ชื่อว่า ภาวนามยปัญญา คำว่า “โยนิโสมนสิการ” ในชั้นภาวนามยปัญญานี้ จึงจะสมบูรณ์ขึ้นตามลำดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้ และการปฏิบัติอย่างนี้จัดเป็นการศึกษาสัมมาปฏิบัติ ให้ได้บรรลุมรรคผลนิพพานตามรอยบาทพระพุทธองค์ ด้วยตนเอง และไม่ต้องเชื่อใคร

แม้จะมีผู้พูดผู้แสดงความเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมทั้งในและนอกพระพุทธศาสนา ว่าอย่างนี้ดี ว่าอย่างนั้นไม่ดี ก็พึงรับฟังด้วยดี แล้วพึงอาศัยหลักธรรมกาลามสูตร ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้ตรัสสอนให้ใช้เป็นหลักพิจารณาว่า บุคคลใดมีคุณธรรม ควรเชื่อถือ เลื่อมใส ศรัทธา และ ว่าธรรมปฏิบัติใดมีคุณประโยชน์เป็นทางแห่งความเจริญและสันติสุข สำหรับตนและผู้อื่น ควรแก่การเชื่อถือ ควรแก่การเลื่อมใสศรัทธา จากการที่ได้ศึกษาหลักปริยัติธรรม ด้วยข้อมูลที่เชื่อถือได้ ที่ถูกต้อง ตรงประเด็นและสมบูรณ์ แล้วได้พิจารณาด้วยอุบายอันแยบคาย คือ ด้วยความละเอียด รอบคอบจากข้อมูลด้วยการปฏิบัติธรรม คือ ศีลสิกขา จิตตสิกขา และปัญญาสิกขา คือ การศึกษาอบรมกาย วาจา และใจตนให้เรียบร้อยดี ไม่มีโทษ และให้สงบ ให้บริสุทธิ์ ผ่องใส เจริญปัญญาจากการที่ได้ทั้งรู้หลักปริยัติ การปฏิบัติ ให้ถึงปฏิเวธ คือเห็นแจ้ง รู้แจ้งด้วยตน อย่างน้อยก็ให้ได้ประสบการณ์ด้วยตนเอง ว่า ปฏิบัติตามหลักธรรมใด จึงจะเกิดคุณประโยชน์ เป็นปัญญา

ส่องสว่าง รู้บาป-บุญ คุณ-โทษ รู้ทางเจริญทางเสื่อมแห่งชีวิตของตนเองและหมู่คณะตามที่เป็นจริง เป็นทางสงบระงับจากกิเลส ตัณหา อุปาทาน ได้จริง ไม่กลับเป็นโทษหรือก่อให้เกิดความทุกข์เดือดร้อนได้ในภายหลัง ก็เป็นอันใช้ได้

แต่จงอย่าหลงเชื่ออย่างสิ้นเนื้อประดาตัวต่อผู้แสดงอ้างว่าเป็นผู้รู้ โดยที่ความเป็นจริงแล้ว ยังมิได้พัฒนาสติปัญญาให้ถึงขั้นหรือแม้เฉียดใกล้ อธิสีลสิกขา คือ การอบรมศีลอันยิ่ง อธิจิตตสิกขา คือ การอบรมจิตอันยิ่ง และอธิปัญญาสิกขา คือ การอบรมปัญญาอันยิ่ง เลย จงรับฟังเขาด้วยดี แต่ให้ฟังหูไว้หู และจงศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เชื่อถือได้ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงประเด็นและสมบูรณ์ที่สุด พร้อมกับลงมือปฏิบัติให้ได้ประสบการณ์ และถ้าถึงรู้แจ้งเห็นจริงเองก็ยิ่งดี ดังนี้แล้ว ย่อมได้ข้อวินิจฉัยที่ถูกต้องที่สุด ความศรัทธาในบุคคลที่ควรศรัทธา มีพระพุทธเจ้าและพระอริยสงฆ์พระอริยเจ้า ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบทั้งหลาย และในพระสัทธรรม คือ หลักธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็จะกล้าแข็งมั่นคง ไม่คลอนแคลน เป็นอินทรีย์ คือ มีศรัทธาเป็นใหญ่ (สัทธินทรีย์) และเป็นพละ คือมีศรัทธาเป็นกำลัง กล้าแข็ง เป็นคุณเครื่องให้เจริญคุณธรรมเครื่องตรัสรู้ ให้เจริญถึงมรรคผลนิพพานได้

ทำได้อย่างนี้ ชื่อว่าท่านได้เจริญข้อปฏิบัติอันเป็นหลักธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้ตรัสไว้ดีแล้ว ว่า "สัทธาสัมปทา" ความถึงพร้อมด้วยศรัทธา อันจะนำความเจริญและสันติสุขมาสู่ตนเองและผู้อื่นได้ต่อๆ ไป จนถึงมรรค ผล นิพพาน ที่สิ้นสุดแห่งทุกข์และที่เป็นบรมสุขอย่างถาวร ตามรอยบาทพระพุทธองค์ได้ ตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้

ผู้สนใจศึกษาสัมมาปฏิบัติไตรสิกขา คือ การศึกษาอบรมความประพฤติปฏิบัติทางกาย ทางวาจา และทางใจ ให้ถึง อธิศีลสิกขา คือ การฝึกฝนอบรมในศีลอันยิ่ง อธิจิตสิกขา คือ การฝึกฝนอบรมในจิตยิ่งหรือสมาธิยิ่ง และอธิปัญญาสิกขา คือการฝึกฝนอบรมในปัญญาอันยิ่ง ตามรอยบาทพระพุทธองค์ อันบูรพาจารย์ได้ศึกษาและปฏิบัติตามพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ได้เห็นผลดีพอสมควรแล้ว แนะนำสั่งสอนถ่ายทอดสืบต่อมาดีแล้ว ก็ขอเชิญไปเข้ารับการแนะนำ อบรม ตามหลักสูตรการอบรมพระกัมมัฏฐานที่ วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม ใน สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย

อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ซึ่งได้จัดให้มีการอบรมทุกปีๆ ละ ๒ รุ่น คือ รุ่นกลางปี ระหว่างวันที่ ๑-๑๔ พฤษภาคม และรุ่นปลายปี ระหว่างวันที่ ๑-๑๔ ธันวาคม ส่วนเยาวชนก็ติดต่อเข้ารับการอบรมธรรมปฏิบัติเพื่อเยาวชน ภาคฤดูร้อนในเดือนเมษายนได้ สำหรับพระภิกษุสามเณรและสาธุชนโดยทั่วไป ประสงค์จะเข้ารับการศึกษาอบรม นอกฤดูการอบรมดังกล่าวแล้ว ก็ขอเข้ารับการอบรมได้ทุกวันอาทิตย์ เริ่มเวลา ๐๙.๓๐ น. วันละ ๒ รอบ และทุกวันจันทร์/พฤหัสบดี เริ่มเวลา ๑๘.๓๐ น. ที่สำนักงานมูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร กรุงเทพ ฯ และมีทุกวันหลังทำวัตรเช้า-เย็น ที่ วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี และยังมีเอกสารสิ่งพิมพ์ และเทปสอนภาวนาให้ท่านผู้สนใจศึกษาสัมมาปฏิบัติ พอที่ท่านจะทำความเข้าใจได้พอสมควร

สำหรับวันนี้ อาตมภาพขอถือโอกาสต้นปีใหม่นี้ ตั้งสัตยาธิษฐาน ขออำนาจบารมีคุณพระศรีรัตนตรัย และบูรพาจารย์ผู้สืบต่อบวรพระพุทธศาสนาด้วยดีมาจนถึง ณ บัดนี้ จงได้โปรดดลบันดาล อภิบาลคุ้มครองท่านผู้ฟังทุกท่าน ให้ปราศจากความทุกข์ ความโศก โรคภัย และอันตรายทั้งปวง จงปราศจากอุปสรรคในการดำเนินชีวิตโดยชอบ จงมีแต่ความดำริชอบ พูดชอบ กระทำกิจการและประกอบการอาชีพที่ชอบ ด้วยสติปัญญาอันเห็นชอบ รอบรู้ทางเจริญ ทางเสื่อมแห่งชีวิตของตนเอง และของหมู่คณะตามที่เป็นจริง จงเจริญรุ่งเรืองในพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และกิจการงานโดยชอบ จงถึงความสันติสุข และจงเป็นสุข สมบูรณ์ บริบูรณ์ ด้วยมนุษย์สมบัติ อันมีทรัพย์สมบัติ รูปสมบัติ บริวารสมบัติ และคุณสมบัติ ให้ยิ่งขึ้นไปถึงสวรรค์สมบัติ และนิพพานสมบัติ อันมีมรรค ๔ ผล ๔ และนิพพาน ๑ ทุกท่านทุกคน ตลอดกาลนาน เทอญ เจริญพร